

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-822/22-L

Název	Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76, příspěvková organizace
Sídlo	5. května 76, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	zsjbc@seznam.cz
IČO	43 257 399
Identifikátor	600 078 396
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michaela Hanyšová
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místa inspekční činnosti	5. května 76, Sokolí 9, Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	3.-6. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76, příspěvková organizace (dále „škola“) je plně organizovanou školou. Vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 500 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 118 žáků a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 350 strávníků. K datu inspekce vzdělávala základní škola v 19 třídách 371 žáků a školní družina zcela naplnila svou kapacitu v pěti odděleních. Ve třech třídách spojených ročníků probíhala výuka podle alternativního programu Montessori. Škola je dobře dopravně dostupná, působí ve dvou propojených budovách. Výuka informatiky je zařazena od druhého ročníku a v části tříd je vyučován anglický jazyk již od prvního ročníku.

Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální plány vytváří podle doporučení odborných pracovišť. Péči o tyto žáky pomáhají zajišťovat čtyři asistentky pedagoga. Aktuálně škola pro 76 žáků s odlišným cizím jazykem zřídila v sedmi skupinách výuku českého jazyka jako druhého cizího jazyka.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dostatečné vnitřní prostory poskytují možnosti výuky v kmenových třídách a v odborných učebnách. K variabilitě výuky přispívá vybavení tříd didaktickou technikou. Dvě plně vybavené počítačové učebny poskytují vhodné zázemí pro realizaci rozšířené výuky informatiky. Škola má dobré podmínky pro realizaci tělesné výchovy (dvě tělocvičny a nově vybudované školní hřiště). Podmínky pro výuku Montessori odpovídají danému způsobu vzdělávání. Třídy jsou složeny z žáků různého věkového složení.

Školní družina má pro vzdělávání samostatné a dostatečně vybavené prostory. Její materiální vybavení a pomůcky jsou doplňované se záměrem podpory rozvoje funkční gramotnosti žáků. Montessori má své vlastní oddělení školní družiny a svým zaměřením doplňuje celodenní výuku.

Patrné je postupné zkvalitňování podmínek pro vzdělávání s ohledem na finanční možnosti školy. Materiální zázemí je dle potřeby obnovováno. Vkusně vyzdobené učebny i chodby školy působí estetickým dojmem. Pouze materiálně-technické zázemí v tělocvičně v budově prvního stupně vykazuje prvky značné opotřebovanosti.

Od poslední inspekce se navýšil počet asistentů pedagoga, obnovilo se vybavení počítačových učeben, vzniklo nové venkovní hřiště a došlo k rozšíření informační a komunikační techniky. Pozitivem je od letošního školního roku nová koncepce vzdělávání v Montessori třídách včetně zlepšení prostorového úprav prostorového a personálního zajištění výuky.

Vedení školy má nastavený dlouhodobý plán s koncepčními záměry rozvoje školy, který se opírá o nastavený kontrolní systém. Řízení je promyšlené a pozitivem je schopnost ředitelky řešit okamžité problémové situace. Plánování a další cíle směřují ke zkvalitňování prostředí pro vzdělávání a k vytváření zdravého klimatu. Důraz je kladen na zefektivnění výukového procesu. Vedením školy vytvořené konkrétní postupy vedoucí k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků byly v průběhu inspekční činnosti patrné. Jejich uplatňování respektovalo rozdílné individuální možnosti žáků, méně se dosud projevuje jejich dopad na využívání většího spektra moderních výukových forem a formativního hodnocení.

Pedagogický sbor splňuje odbornou kvalifikaci, pouze dvě vychovatelky si doplňují vzdělání studiem. Prioritou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků směřovaného

k oblastem, které korespondují s potřebami školy, je studium pro splnění odborné kvalifikace a případně její rozšíření.

Dobrou úroveň vykazuje výchovné poradenství. Účinné je zařazování speciálně pedagogických postupů do vzdělávacího procesu. Přínosem je hlavně přímá práce s žáky. Efektivní je úzká spolupráce s odbornými pracovníci.

Propracovaným systémem protiúrazové prevence a hodnocením rizik usiluje škola o zajištění bezpečných podmínek pro pohyb žáků. Podporou zdravého vývoje žáků se zabývá i školní jídelna nabídkou zdravého stravování. K tomu přispívá i nabídka druhého hlavního jídla formou zeleninových salátů.

Své ekonomické podmínky škola zlepšuje zapojováním do různorodých projektů. Zisk z doplňkové činnosti je využit ve prospěch hlavní činnosti školy. Úplata za školní družinu se vrací do jejího vybavení. Využívána je také dotace od společnosti „Women for women“ pro stravování žáků ze sociálně slabých rodin.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka byla nejčastěji vedena frontálním způsobem se snahou o zapojení žáků řízeným rozhovorem. Méně často byla zařazována i práce ve dvojicích nebo ve skupinách. Metody a formy práce, které vyžadují samostatnou aktivní práci žáků, nebyly téměř využity. Sebehodnocení či prvky formativního hodnocení nebyly v hospitovaných hodinách zařazovány. Dostupná didaktická technika byla využita v menší míře.

Učitelé vždy přizpůsobovali výuku aktuálním vzdělávacím potřebám žáků vyžadující speciální podporu. Ke společným kladům zhlédnutých hodin patřil způsob spolupráce mezi učiteli a asistentkami pedagoga, který byl prospěšný nejen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i pro kolektiv třídy. Tato vzájemná spolupráce účinně přispívala k dobré organizaci práce.

Žáci prokázali standardní znalosti a dovednosti. Pravidla práce zpravidla dodržovali. Přirozeně komunikovali. Časté bylo propojení učiva s reálným životem. Okamžitá zpětná vazba od učitele byla samozřejmostí. Rada a pomoc byla poskytována tam, kde bylo třeba. Pedagogové žáky během výuky průběžně hodnotili a motivovali k většímu zapojení do výuky. Poskytovali jim dostatečný prostor pro seberealizaci, vytvářely podmínky pro to, aby každý z nich mohl pocítit uspokojení ze splnění alespoň dílčího cíle. Nebyla však uplatněna možnost připravit rozdílná zadání jednotlivcům nebo skupinám, která by zohledňovala jejich aktuálně pokročilejší znalosti a dovednosti.

Příkladná byla práce s žáky prvního ročníku ve třídě zřízené pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Zvolené metody výuky umožňovaly jejich adaptaci na školní prostředí i aktivní zapojení do výuky. Kázeňské problémy vyučující zdařile eliminovala empatickým přístupem a důsledným vedením žáků k dodržování nastavených pravidel.

Výuka Montessori byla založena na nenásilném vedení žáků k samostatnosti a možnosti volby svého pracovního tempa i obsahu vzdělávání. Při výuce byl využíván specifický metodický materiál či Montessori pomůcky. Učivo bylo řazeno pro snadnější pochopení od jednoduchého ke složitějšímu. Kladen byl především důraz na svobodný rozvoj, samostatnost a tvůrčí práci žáka. V hospitovaných hodinách žáci dokázali prezentovat svoji práci, diskutovali, pracovali soustředěně se záměrem dosáhnout svého předem vytčeného cíle. Bezprostředně vzájemně komunikovali, respektovali nastavená pravidla. Podporou

vzdělávání byla vhodně užitá motivace, vedení a empatický přístup učitelů i asistentek pedagoga.

Při činnostech ve školní družině se žáci se zájmem zapojovali do nabízených aktivit podporujících především sociální, čtenářskou, matematickou a přírodovědnou gramotnost. Dokázali vzájemně spolupracovat, komunikovat, komentovat a hodnotit průběh i výsledky své práce. Školní družina nabízí žákům možnost rozvíjet své zájmy a nadání také zapojením do zájmových kroužků, například ve sledované činnosti sborového zpěvu. V průběhu zájmového vzdělávání byla efektivní podpora poskytovaná také žákům s odlišným mateřským jazykem s cílem jejich adaptace na nové prostředí a odstranění jazykové bariéry.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání svých žáků škola pravidelně sleduje. Negativním zjištěním je však způsob předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků pouze elektronickou formou, ke které nemá část zákonných zástupců pravidelný přístup.

V případě žáků s rizikem školního neúspěchu škola vytváří vhodné podmínky k zlepšení jejich vzdělávacích výsledků zejména formou individuální péče ve výuce nebo formou doučování. Vyšší procento žáků s odlišným mateřským jazykem je vzděláváno i za pomoci asistentů s přihlédnutím k jejich jazykovým možnostem.

Za účelem efektivní práce s kolektivy tříd jsou zavedeny třídnické hodiny. Vzájemný respekt mezi žáky, učiteli a vedením školy má výrazný vliv na vytváření osobního bezpečí žáků ve škole. Témata prevence rizikových jevů jsou nedílnou součástí výuky. Škola klade důraz na každodenní výchovné působení. K úspěšnému řešení dílčích výchovných a vzdělávacích problémů žáků přispívá úzká spolupráce se jejich zákonnými zástupci. V důsledku těchto aktivit se problémové chování žáků téměř nevyskytuje. Minimální preventivní program školy je naplňován i vytvářením prostoru pro seberealizaci a rozvoj nadání. Žáci jsou během školního roku zapojováni do zájmových aktivit, vlastních soutěží a tradičních vystoupení.

Péče o žáky s potřebou podpůrných opatření vychází z doporučení školského poradenského zařízení a vlastní diagnostiky. Žákům je poskytována pozornost i v rámci pedagogické intervence. Příležitostí pro další období školy je systematické mapování školního klimatu, které by mohlo poskytnout informace o průběhu a dalším možném vývoji školy.

Škola spolupracuje s širokým spektrem partnerů v oblasti podpory žáků při vzdělávání nebo preventivních programů. Prioritou je spolupráce se zákonnými zástupci žáků i formou společných akcí. Výsledkem spolupráce s místní mateřskou školou zaměřenou na Montessori výuku je úprava organizace vzdělávání v Montessori třídách tak, aby byla zajištěna optimální návaznost vzdělávacího programu předškolního a základního vzdělávání. Rozvoj žáků v environmentální oblasti umožňuje součinnost s jinými organizacemi, jako například s místním ekocentrem nebo domem dětí a mládeže. V oblasti polytechnického vzdělávání je podporující spolupráce s „Dřevodílnou“, která uskutečňuje programy pro základní školy.

Základní škola aktivně spolupracuje se školní družinou na projektech a akcích i se zákonnými zástupci. Kromě pravidelné zájmové činnosti se školní družina zúčastňuje také celé řady dalších školních a mimoškolních aktivit, které doplňují výuku a napomáhají rozvíjet klíčové kompetence žáků.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Navýšení počtu asistentů pedagoga
- Nárůst počtu žáků s odlišným mateřským jazykem
- Ukončení možnosti individuálního vzdělávání
- Vybudování nového venkovního hřiště
- Rozšíření informační a komunikační techniky včetně obnovy počítačů v obou učebnách
- Rekonstrukce prostor pro výuku Montessori současně s výměnou všech pedagogů

Silné stránky

- Vklidné a vstřícné klima v základním i zájmovém vzdělávání.
- Aktivní práce asistentek pedagoga směřovaná k podpoře žáků se speciálními a vzdělávacími potřebami při jejich zapojení do vzdělávacího procesu.
- Zvolené výchovně vzdělávací strategie ve školní družině efektivně podporují rozvoj osobnosti žáků i jejich zájem a nadání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V menší míře využívaná didaktická technika v hodinách.
- Rezervy ve volbě metod a forem práce činnostního charakteru. Nevyužito sebehodnocení a sebereflexe žáků.
- Předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků pouze elektronickou formou neumožňuje všem zákonným zástupcům přístup k těmto informacím.
- Značné opotřebení materiálně-technického zázemí v tělocvičně v budově prvního stupně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení.

- Využívat sebehodnocení a sebereflexi žáků.
- Využívat více metod a forem práce vedoucích k aktivní samostatné práci a k zapojení všech žáků do průběhu vyučovací hodiny.
- Ve větší míře účelně zapojit do výuky dostupnou digitální techniku.
- Umožnit zákonným zástupcům přístup k informacím o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků také prostřednictvím dostupné písemné komunikace.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve lhůtě 14 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina s dodatkem s účinností od 16. 12. 2021
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 9. 2022
3. Jmenování ředitelky školy na vedoucí pracovní místo ze dne 24. 5. 2013 s účinností od 1. 8. 2013
4. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce
5. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023
6. Školní řád s účinností ze dne 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 18. 9. 2022
8. Preventivní program školy v oblasti prevence rizikového chování ze dne 1. 9. 2022
9. Program proti šikanování ze dne 1. 9. 2022
10. Krizové plány ze dne 1. 9. 2022
11. Sankční řád ze dne 1. 9. 2022
12. Plán školního metodika prevence pro školní rok 2022/2023 ze dne 1. 9. 2022
13. Plán výchovného a kariérového poradce 2022/2023 ze dne 16. 9. 2022
14. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2021/2022
15. Třídní knihy ve školním roce 2021/2022 – elektronická forma
16. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
17. Dlouhodobý plán a koncepční záměry 2019 – 2022
18. Plán práce školní rok 2022/2023
19. Další vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023 z 31. 8. 2022
20. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2021/2022
21. Školní vzdělávací program školní družiny
22. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s platností od 1. 9. 2021
23. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s rozšířenou výukou cizího jazyka s platností od 1. 9. 2021
24. Školní vzdělávací program základního vzdělávání Montessori s platností od 1. 9. 2022
25. Zápisní listy do školní družiny, školní rok 2021/2022
26. Webové stránky školy
27. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
28. Dokumentace k hodnocení BOZ
29. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek
30. Dokumentace k hodnocení podmínek školního stravování
31. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Hornová v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor

Beneš v. r.

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Polanecká v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Kopčanová v. r.

V Liberci 25. 10. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michaela Hanyšová
ředitelka školy

Hanyšová v. r.

V Jablonci nad Nisou 26. 10. 2022